

BELGISCHE SENAAAT

ZITTING 1992-1993

6 MEI 1993

Voorstel van wet tot wijziging van artikel 269 van het Wetboek der inkomstenbelastingen 1992, met betrekking tot de organisatie van een keuzedividend**(Ingediend door de heer Cooreman)**

TOELICHTING

Het onderhavige voorstel van wet bevat een maatregel die ertoe strekt het risicokapitaal te bevorderen.

De maatregel bestaat erin een fiscaal voordelige behandeling te geven aan dividenden die, op het moment van hun betaalbaarheid of hun toekenning, het voorwerp vormen van een inbreng ter verhoging van het kapitaal van de vennootschap die ze heeft uitgekeerd. Het gaat om een inbreng in natura van het recht op het dividend (een vorderingsrecht ten opzichte van de vennootschap).

Bij een keuzedividend-verrichting heeft de aandeelhouder de keuze om hetzij zijn dividend te ontvangen in geld, hetzij zijn recht op het dividend in te brengen ter verhoging van het kapitaal van de uitkerende vennootschap.

Het belang van het keuzedividend is voor de vennootschap tweevoudig.

Het laat enerzijds toe de eigen middelen te verhogen van de vennootschap die het voorstelt, met name in de mate dat de aandeelhouders opteren voor de kapitaalsinbreng van hun recht op het dividend.

Anderzijds heeft het feit dat de dividenden niet in geld worden uitgekeerd aan de aandeelhouders die

SENAT DE BELGIQUE

SESSION DE 1992-1993

6 MAI 1993

Proposition de loi modifiant l'article 269 du Code des impôts sur les revenus 1992, en ce qui concerne l'organisation d'un dividende optionnel**(Déposée par M. Cooreman)**

DEVELOPPEMENTS

La présente proposition de loi contient une mesure tendant à promouvoir le capital à risque.

Cette mesure consiste à accorder un traitement fiscal favorable aux dividendes qui, au moment de leur mise en paiement ou de leur attribution, font l'objet d'un apport à une augmentation de capital de la société qui les attribue. Il s'agit d'un apport en nature du droit au dividende (droit de créance sur la société).

Dans le cadre d'une opération de dividende optionnel, l'actionnaire a le choix entre, soit percevoir son dividende en espèces, soit apporter son droit au dividende à une augmentation de capital de la société distributrice.

L'intérêt du dividende optionnel est double pour les sociétés.

Il permet, d'une part, d'augmenter les fonds propres de la société qui le propose, dans la mesure où les actionnaires optent pour l'apport au capital de leur droit au dividende.

D'autre part, le fait de ne pas distribuer de dividendes en espèces aux actionnaires qui apportent leur

hun vorderingsrecht inbrengen ter verhoging van het kapitaal, tot gevolg dat in die mate de *pay-out* ratio van de onderneming vermindert. Het heeft, anders gezegd, tot gevolg dat in die mate het bedrag aan binnen de onderneming gehouden winsten verhoogt, zonder dat het dividend per aandeel daalt.

Het behoud van de liquiditeiten binnen de onderneming is van die aard dat zij de investeringen aanmoedigt zonder dat een beroep moet worden gedaan op leningen.

Momenteel geniet het keuzedividend in België geen enkele fiscale aanmoediging, in tegenstelling tot wat gebeurt in bepaalde buurlanden, zoals bijvoorbeeld Nederland. De aandeelhouder twijfelt bijgevolg om de vergoeding die hij ontvangt voor zijn initiële investering te herinvesteren in risicokapitaal.

De keuzedividenden die tot nu toe in België zijn voorgesteld hebben ondanks de afwezigheid van specifieke fiscale aanmoedigingen toch een zeker succes gekend en dit ingevolge het feit dat een disconto op de beurskoers wordt verleend aan de aandeelhouders bij de kapitaalsverhoging door inbreng van hun vorderingsrecht. Het is evenwel te betreuren dat het aantal keuzedividend-verrichtingen beperkt blijft, terwijl nochtans de behoeften aan eigen middelen groot zijn bij heel wat bedrijven.

De Belgische fiscale omkadering is hieraan zeker niet vreemd; zij bevordert het gebruik van deze techniek niet.

Een fiscale aanmoediging van de keuzedividenden is dan ook aangewezen.

Daarom wordt voorgesteld om de roerende voorheffing met betrekking tot de in het maatschappelijk kapitaal ingebrachte dividenden te verminderen van 25 pct. naar 10 pct.

Het voorstel voorziet er evenwel in dat de verlaging van de roerende voorheffing beperkt blijft tot het recht op dividend of tot het gedeelte ervan dat effectief wordt ingebracht ter verhoging van het kapitaal. Derhalve zal, wanneer een dividend slechts gedeeltelijk wordt ingebracht ter verhoging van het kapitaal en voor het overige gedeelte wordt uitbetaald in geld, slechts het gedeelte dat effectief wordt ingebracht in het kapitaal genieten van de verlaging van de roerende voorheffing. Het gedeelte dat in geld wordt uitbetaald blijft onderworpen aan 25 pct.

Zo'n situatie doet zich onder meer voor in de hypothese waarin het kapitaal van de vennootschap bestaat uit gewone aandelen en A.F.V.-aandelen die recht geven op een hoger dividend.

Een cijfervoorbeeld kan deze hypothese illustreren. Stel: een vennootschap die beslist tot uitkering van een gewoon brutodividend van 100 frank en een A.F.V.-brutodividend van 160 frank. Het dividend

droit de créance à une augmentation de capital a pour effet de diminuer à due concurrence le *pay-out* ratio de l'entreprise ou, en d'autres termes, d'accroître le taux de rétention des bénéfices sans avoir à réduire le dividende par action.

Le maintien des liquidités au sein de l'entreprise est de nature à favoriser les investissements sans devoir recourir à l'emprunt.

A l'heure actuelle, le dividende optionnel ne bénéficie d'aucun incitant fiscal particulier en Belgique, contrairement à ce qui se passe dans certains pays voisins, comme les Pays-Bas. L'actionnaire hésite, dès lors, à réinvestir en capital à risque la rémunération qu'il perçoit de son investissement initial.

Les dividendes optionnels qui ont jusqu'à présent été proposés en Belgique ont rencontré un certain succès, malgré l'absence d'incitants fiscaux spécifiques, en raison des décotes par rapport au cours de bourse, offertes aux actionnaires à l'occasion des augmentations de capital par apport de leur droit de créance. L'on peut, toutefois, regretter que le nombre d'opérations de dividende optionnel soit resté limité, alors que les besoins en fonds propres sont importants dans bon nombre de sociétés.

Le cadre fiscal belge n'est certainement pas étranger à cet état de fait, dans la mesure où il ne favorise pas le recours à cette technique.

Un encouragement fiscal des dividendes optionnels semble donc tout à fait indiqué.

Il est, par conséquent, proposé que le précompte mobilier afférent au dividende apporté au capital social soit réduit de 25 p.c. à 10 p.c.

Il est, toutefois, prévu que la réduction du précompte mobilier est limitée jusqu'à concurrence du montant du droit au dividende ou de la partie de celui-ci qui est effectivement apportée à l'augmentation de capital. Ainsi, si un dividende fait, pour partie, l'objet d'un apport à une augmentation de capital et est, pour l'autre partie, payable en espèces, seule la partie effectivement apportée au capital bénéficie du précompte mobilier réduit. La partie payée en espèces reste soumise au précompte de 25 p.c.

Une telle situation se produit, entre autres, dans l'hypothèse où le capital de la société est formé par des actions ordinaires et des actions A.F.V. qui donnent droit à un dividende plus élevé.

Un exemple chiffré permet d'illustrer cette hypothèse. Une société décrète un dividende ordinaire brut de 100 francs et un dividende A.F.V. brut de 160 francs. Le dividende peut faire l'objet d'un apport

kan het voorwerp vormen van een inbreng ter verhoging van het kapitaal van de uitkerende vennootschap ten belope van het bedrag van het gewone dividend, verminderd met de roerende voorheffing van 10 pct.

Verschillende situaties kunnen zich voordoen:

1. de aandeelhouder die een gewoon aandeel bezit:

— kiest voor de uitbetaling van het dividend in geld: hij ontvangt een bedrag van 75 frank netto (100 – 25);

— kiest voor de inbreng van zijn recht op dividend ter verhoging van het kapitaal van de uitkerende vennootschap: de inbreng bedraagt 90 frank (100 – 10).

2. de aandeelhouder die bezitter is van een A.F.V.-aandeel:

— kiest voor de uitbetaling van het dividend in geld: hij ontvangt een bedrag van netto:

- 128 frank (160 – 32) in de hypothese dat de roerende voorheffing 20 pct. bedraagt;

- 120 frank (160 – 40) in de hypothese dat de roerende voorheffing 25 pct. bedraagt (de verlaging van de roerende voorheffing tot 20 pct. voor de A.F.V.-aandelen komt op zijn eind);

— kiest voor de inbreng van zijn recht op een dividend ter verhoging van het kapitaal van de uitkerende vennootschap: de inbreng bedraagt 90 frank (100 – 10); het saldo dat in geld wordt ontvangen, bedraagt 48 frank (60 – 12) of 45 frank (60 – 15) naargelang de roerende voorheffing 20 pct. of 25 pct. bedraagt.

Het beoogde doel van dit voorstel is derhalve de Belgische vennootschappen aan te moedigen 'houzede' dividenden voor te stellen aan hun aandeelhouders en deze aandeelhouders aan te moedigen te kiezen voor het dividend/aandeel veel eerder dan voor het dividend in geld; dit leidt tot een versterking van de eigen middelen van de vennootschap. Deze wetswijziging is des te wenselijker, aangezien de maatregelen tot aanmoediging van het risicokapitaal waarin de koninklijke besluiten nr. 15 en nr. 150 voorzien ten einde lopen (wat betreft de verlaging van de roerende voorheffing tot 20 pct.) of aanzienlijk verminderen (het bedrag dat vrijgesteld wordt van vennootschapsbelasting wordt verlaagd tot 5 pct. van het A.F.V.-kapitaal).

De voorgestelde wijziging blijft zonder invloed voor vennootschappen die op het moment van de toekenning of de betaalbaarstelling van het dividend gedurende ten minste één jaar een deelneming behouden hebben van 25 pct. of meer in het kapitaal van de uitkerende vennootschap en die de vrijstelling roe-

à une augmentation de capital de la société distributrice jusqu'à concurrence du montant du dividende ordinaire diminué du précompte réduit de 10 p.c.

Différentes situations peuvent se présenter :

1. l'actionnaire détenteur d'une action ordinaire:

— opte pour le paiement du dividende en espèces: il perçoit un montant net de 75 francs (100 – 25);

— opte pour l'apport du droit au dividende à l'augmentation de capital de la société distributrice: l'apport se fait jusqu'à concurrence de 90 francs (100 – 10);

2. l'actionnaire détenteur d'une action A.F.V.:

— opte pour le paiement du dividende en espèces: il perçoit un montant net de:

- 128 francs (160 – 32) dans l'hypothèse où le taux du précompte mobilier s'élève à 20 p.c.;

- 120 francs (160 – 40) dans l'hypothèse où le taux du précompte mobilier s'élève à 25 p.c. (la réduction du précompte mobilier à 20 p.c. vient à expiration pour les actions A.F.V.);

— opte pour l'apport du droit au dividende à l'augmentation de capital de la société distributrice: l'apport se fait jusqu'à concurrence de 90 francs (100 – 10); le solde perçu en espèces s'élève à 48 francs (60 – 12) ou à 45 francs (60 – 15) selon que le taux du précompte mobilier est de 20 p.c. ou 25 p.c.

Le but poursuivi par la présente proposition est ainsi d'encourager les sociétés belges à proposer des dividendes optionnels à leurs actionnaires et d'encourager ces mêmes actionnaires à opter pour le dividende/titre plutôt que pour le dividende/numéraire, de manière à renforcer les fonds propres de ces sociétés. Cette adaptation législative est d'autant plus souhaitable que les mesures d'encouragement du capital à risque prévues par les arrêtés royaux 15 et 150 viennent à leur terme (en ce qui concerne le taux du précompte mobilier réduit à 20 p.c.) ou diminuent fortement (réduction du pourcentage d'imposition de l'imposition des sociétés à 5 p.c. du capital A.F.V.).

La modification proposée reste sans incidence en ce qui concerne les sociétés qui détiennent depuis un an au moins, au moment de la mise en paiement ou de l'attribution du dividende, une participation de 25 p.c. ou plus dans le capital de la société distributrice et qui peuvent invoquer l'exonération de pré-

rende voorheffing, waarin is voorzien door het artikel 88, §§ 5 en 6, van het koninklijk besluit tot uitvoering van het Wetboek der inkomstenbelastingen, kunnen inroepen.

De voorgestelde wijziging vereist daarenboven niet dat artikel 412 van het Wetboek der inkomstenbelastingen 1992 wordt aangepast. Nochtans zal het, gelet op het feit dat dit artikel bepaalt dat de roerende voorheffing betaalbaar is binnen vijftien dagen na de toekenning of de betaalbaarstelling van de belastbare inkomsten, noodzakelijk zijn dat de vennootschap die een keuzedividend voorstelt aan zijn aandeelhouders, de betaalbaarstelling in geld van het dividend uitstelt tot de laatste dag van de inschrijvingsperiode (periode gedurende welke de aandeelhouders kunnen kiezen om hun recht op dividend in te brengen ter verhoging van het kapitaal van de uitkerende vennootschap). Het is inderdaad pas op het moment van het afsluiten van die periode dat de vennootschap in staat zal zijn om te bepalen welk gedeelte van het dividend onderworpen zal zijn aan 25 pct. en welk gedeelte aan het verlaagd tarief van 10 pct.

Etienne COOREMAN.

*
* *

VOORSTEL VAN WET

Enig artikel

Artikel 269 van het Wetboek der inkomstenbelastingen 1992 wordt aangevuld met een derde lid, luidende:

« Het tarief van 25 pct. wordt evenwel tot 10 pct. verlaagd voor dividenden die, op het moment van hun betaalbaarstelling of toekenning, het voorwerp vormen van een inbreng ter verhoging van het kapitaal van de uitkerende vennootschap. Deze veraging van de roerende voorheffing is enkel van toepassing ten belope van het bedrag van het recht op dividend of op het deel ervan dat effectief wordt ingebracht ter verhoging van het kapitaal. »

Etienne COOREMAN.

compte mobilier prévue à l'article 88, §§ 5 et 6, de l'arrêté royal d'exécution du Code des impôts sur les revenus.

La proposition envisagée ne nécessite, par ailleurs, pas d'adaptation de l'article 412 du Code des impôts sur les revenus 1992. Toutefois, étant donné que cet article stipule que le précompte mobilier est payable dans les quinze jours de l'attribution ou de la mise en paiement des revenus imposables, il sera nécessaire, pour la société offrant un dividende optionnel à ses actionnaires, de retarder la mise en paiement en espèces dudit dividende jusqu'à la date de clôture de la période de souscription (période au cours de laquelle les actionnaires peuvent choisir d'apporter leur droit au dividende à l'augmentation de capital de la société distributrice). Ce n'est, en effet, qu'au moment de cette clôture que la société est en mesure de déterminer le montant du dividende passible du précompte mobilier de 25 p.c. et le montant soumis au précompte réduit de 10 p.c.

*
* *

PROPOSITION DE LOI

Article unique

L'article 269 du Code des impôts sur les revenus 1992 est complété par un alinéa 3 libellé comme suit :

« Le taux de 25 p.c. est cependant réduit à 10 p.c. pour les dividendes qui, au moment de leur mise en paiement ou de leur attribution, font l'objet d'un apport à une augmentation de capital de la société distributrice. Cette réduction du précompte mobilier s'applique uniquement jusqu'à concurrence du montant du droit au dividende ou de la partie de celui-ci qui est effectivement apportée à ladite augmentation de capital. »